І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 117. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 19-го ЧЕРВНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JUNE 19, 1959 No. 117. VOL. LXVI.

ЛІТАК ЗААТАКОВАНИЙ МІҐ-АМИ НЕ МАВ ЗМОГИ ВІДСТРІЛЮВАТИСЯ

Вашингтон. — Багато невдоволення у членів Конґресу викликало повідомлення державного департаменту, що американський бомбардувальник заатакований у понеділок цього тижня комуністичними МІҐ-ами над Японським морем, не мав можливости боронитися перед нападом. У проголошеному департаментом оборони комунікаті ствержено, що вогнестрільна зброя на цьому літаку морської фльоти була розмонтована і що у зв'язку з цим неділяла також міжкомунікаційна система. Все це не дало змоги залозі літака відстрілюватися. Пілот літака заявив, що вогнестрільну зброю розмонтовано тому, бо залога літака не одержала вчас, ще перед вілетом літака, потрібних запасних частин. Державної приналежности атакуючих літаків, що, як виходить із їх маркування, були літаками якоїсь комуністичної держави, досі не встановлено. Президент Айзенгавер, запитуваний під час пресової конференції в Білому Домі про справи зв'язані з цим новим комуністичним нападом, заявив, що неспосібність залоги літака відстрілюватися стурбувала особливо ж його самого, як вояка, і тому він звернувся до департаменту оборони й командування фльоти з вимогою подати йому докладний рапорт у цій справі. Водночас із цим президент Айзенгавер відмовився ствердити, чи цей інцидент був викликаний комуністами зумисно для поглиблення міжнародного напруження в час, як у Женеві відбувається конференція міністрів закордонних справ, заявляючи, що йому про мотиви нападу нічого не відомо і стверджуючи водночас із цим дивний збіг цього нападу з відбуванням конференції. Секретар оборони ЗДА Ніл Г. МекЕлрой, виступаючи перед сенатською підкомісією для справ оборонного бюджету, назвав цей новий інцидент виявом панівного тепер у світі неспокою. Повідомлення про розконтування вогнестрільної зброї на літаку і зв'язана з цим неспосібність залоги оборонятися викликали глибоке стурбування у провідників Конґресу. Лідер демократичної більшости в Конґресі сенатор Линдон Б. Джансон заявив з цього приводу, що факт брутального комуністичного нападу не є нічим новим, але справа безпомічности залоги літака і її незмоги відстрілюватися мусить бути основно перевірена і висвітлена. Інші члени Конґресу вимагають переведення слідства в цій справі і покарання винуватих.

Дорадчий Демократичний Комітет за збільшення видатків на оборону на 7.5 більйона

Вашингтон. — Демократичний Дорадчий Комітет, з яким не співпрацює Демократичний провід у Конґресі, видав окрему книжечку, в якій проєктує збільшити видатки на оборону ЗДА на суму 7,500,000,000 долярів річно. З цієї суми мало б іти по 3 більйони долярів на летунство і фльоту і 1,500'000,000 на армію. Автори цієї брошури твердять: 1) Видатки на оборону є занадто малі; 2) Треба будувати більше балістичних далекосяглих ракет, а менше літаків і літаконосців, які є вже перестарілі після того, як випускається ракети; 3) ЗДА не сміють дозволити, щоб СССР переганяв їхню продукцію; 4) Збільшити продукцію нафтоналивних літаків (танкерів); 5) Окремі ракети (без пілотів) повинні нищити ворожі бомбовики і керовані ракети.

Сенатська Комісія веде переслухання в справі допомоги старшим віком

Вашингтон. — Сенатська підкомісія при Комісії Праці і Добродійности почала вести переслухання в справі дальшої федеральної програми допомоги тим старшим людям, які перейшли на емеритуру. Дотеперішні зізнання фахівців від проблеми старших осіб свідчать про те, що між старшими людьми високий відсоток осіб є умово або фізично хворих і мусять жити з дуже низькими прибутками. Група осіб у віці понад 65 років кожного дня збільшується майже на 1,000 осіб денно. Голова цієї підкомісії сенатор-демократ Пет МекНамара заявив, що повний звіт про ці переслухання має бути готовий до 31-го січня 1960 року. До того часу має підкомісія предложити свої рекомендації урядові, що треба зробити в ділянці допомоги старшим. Одночасно працює над цією проблемою окрема Конференція, яку зорганізував Білий Дім, і яка має подати свої пропозиції урядові до 31-го січня 1961 року. Таким чином демократична більшість в Конґресі на один рік скорше плянує почати акцію допомоги старшим людям. Між рекомендаціями є такі: 1. Перевірка здоров'я старших людей і вможливлення їм відпочинку. 2. Перевиховання громадянства в тому напрямку, що старших людей не треба замикати в інституції для старців, бо вони повинні жити повним громадським життям, так, як живуть молодші від них особи.

ЗАЛОГА ЗААТАКОВАНОГО ЛІТАКА ЗІЗНАЄ

В Йокосука в Японії відбулася пресова конференція, під час якої пілот заатакованого комуністичними МІҐ-ами американського літака лейтенант комодор Доналд Б. Меср (ліворуч) інформував про справи зв'язані з цим нападом. Поруч Месра віце-адмірал Фредерік С. Вілмінґтон, командант морських збройних сил в Японії і за ним інші члени залоги літака.

Айзенгавер проти встрявання уряду в справі контракту сталеварів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер на пресовій конференції 17-го червня заявив, що є проти того, щоб він особисто або якась урядова аґенція вмішувалася до переговорів сталеварів із працедавцями, бо, на його думку, така акція „принесла б більше *шкоди як користи*" у змаганні не допустити до вибуху страйку в сталевій промисловості. Але при цій нагоді Президент поновив своє давніше умовляння і працедавців і представників робітництва, щоб спір в сталевому промислі розв'язали для добра громадянства, це значить, щоб не треба було збільшувати ціни на сталь та тим самим збільшувати інфляцію доляра. Президент вітав суґестію одного журналіста, щоб урядові аґенції подали до загального відома факт про прибутки сталевих фірм і про заробітні платні сталеварів, бо обидві заінтересовані сторони неточно інформують громадянство про ці справи, стараючися здобути публічну опінію для себе. Але ще того самого дня представники урядових аґенцій заявили, що вони є проти того, щоб уряд опубліковував ці дані, бо тим способом уряд не причинився б до розв'язки спору, тільки ще його загострив би.

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНСОЮЗУ ВІДБУВ НАРАДИ

Минулого вівтірка, 16-го червня, Головний Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу відбув свої чергові наради, розглянувши і полагодивши ряд важливих і актуальних організаційних, інвестиційних та видавничих справ. У нарадах, якими проводив гол. предсідник Дмитро Галичин, взяли участь, крім нього, усі інші члени Екзекутиви: заступники гол. предсідника Йосип Лисогір і Анна Герман, гол. секретар д-р Ярослав Падох і гол. касир Роман Слободян.

Гувер твердить, що 70 відсотків совєтських дипломатів — це шпигуни

Вашингтон. — Директор Федерального Бюра Інвестиґацій Едґар Гувер в промові в Чарлзтоні, Вест Вірджінія, сказав що 70 до 80 відсотків совєтських дипломатів в цій країні — в дійсності є совєтськими шпигунами. Він остерігав, що ЗДА стали тепер головною ціллю совєтського шпигунства, і комуністичні аґенти під охороною дипломатичного імунітету в останньому часі збільшили свої зусилля, щоб дістати військові, наукові і промислові тайни в цій країні. Комуністична партія в ЗДА складається з войовничих завзятих червоних, які вірно служать Москві, хоч комуністи мають за собою такі брутальні події, як масакри в Мадярщині, червоному Китаї і Тибеті. Збільшена шпигунська діяльність комуністів свідчить про те, що заклик комуністів до „мирної коекзистенції" не має поважного значення.

Ґромико хоче „уточнення" останніх західніх пропозицій

Женева. — На Женевській конференції міністрів закордонних справ, яка оце добігає до кінця свого шостого тижня, появився знову „промінчик надії" — за твердженням західніх кореспондентів. Вони добачують цей „промінчик" у примирливішому тоні короткої промови совєтського міністра Андрея Ґромика, на закритому засіданні міністрів, яке відбулося в минулу середу в домі англійського міністра Селвина Ллойда. Ґромико просив, щоб на наступному засіданні конференції пояснено йому ближче останню західню пропозицію щодо тимчасового порозуміння в справі Берліну. Водночас Ґромико закинув Заходові, що Захід не пішов ні в чому назустріч совєтським вимогам і не змінив свого становища в справі Берліну. При цій нагоді Ґромико вперше виразно назвав висоту, до якої повинні б бути зредуковані теперішні західні ґарнізони в західньому Берліні. Вони нараховують тепер 11.000 вояків, а Ґромико хоче зредукувати їх найвище до 3.000 чи 4.000. Французький міністер Мурвіль негайно спростував твердження Ґромика, наче б західні міністри не пішли назустріч Совєтам. Він пригадав, що в цьому останньому проєкті Заходу не кажеться про окрему декларацію про признання Заходові його прав в західньому Берліні. Крім цього — західні держави погодилися, щоб адміністраційні функції при контролі над шляхами комунікації виконували східньо-німецькі комуністи в ролі „аґентів" СССР, щоб створити спільну комісію для розгляду скарг проти зловживань в ділянці пропаганди, а крім того Захід погодився не озброювати своїх ґарнізонів в Берліні атомовою зброєю. Засідання міністрів в середу тривало всього пів години. Наступне засідання визначено на четвер 18 червня і на ньому покажеться, чи Женевська конференція закінчиться вже в п'ятницю цього тижня, чи вона буде продовжена ще на сьомий тиждень.

Комуністи втрачають впливи серед народів Азії

Вашингтон. — Азійські народи буквально з кожним днем краще бачать дійсну істоту комунізму, як тієї руїнницької сили, що нищить людські вартості — твердив один з найкращих знавців китайського комунізму та відносин на Далекому Сході, асистент державного секретаря для далеко - східніх справ, Волтер Робертсон, який, з уваги на своїх 65 років життя, переходить від 1 липня ц. р. у стан спочинку. Він промовляв в минулий вівторок 16 червня у Клюбі Крайової Преси у Вашингтоні, доказуючи, що час і комуністична захланність та брутальність працюють у користь демократичної ідеї серед азійських народів. Будучи великим приятелем вільного Китаю та ворогом китайських комуністів, Робертсон закликав до підтримування Вільного Китаю, як фортеці проти комуно-китайського режиму. Робертсон признав, що успіх протикомуністичного повстання в Китаї залежний від збройної допомоги збоку Вільного Китаю, що його уряд і армія перебувають на Формозі, але радив не дякатися тієї можливости. Запитаний, чи американська політика на Далекому Сході зміниться з його відходом з державного департаменту, Волтер Робертсон рішуче цьому заперечив.

В Індонезії продовжується боротьба довкола державного устрою

Якарта. — 28 червня ц. р. повернеться до Індонезії з своєї останньої двомісячної подорожі по світі її президент Сукарно і вже тепер заповів, що він буде продовжувати боротьбу за привернення в Індонезії так званої воєнної конституції з 1945 року. В індонезійському парляменті вправді 263 члени, головно партійці Сукарна з націоналістичної партії і комуністи, голосували 2-го червня ц. р. за привернення важности згаданої конституції, але 203 мусульмани голосували „проти" й унеможливили здобуття потрібних двох третіх голосів. Сукарно хоче переконати бодай 50 своїх опозиціоністів, щоб вони підтримали його становище і вможливили завернути до конституції з 1945 року леґально. Якщо це йому не вдасться, то він в роковини проголошення самостійности Індонезії, 17 серпня ц. р. проголосить уведення тієї конституції декретом.

БЕЗУСПІШНІСТЬ НАРАД У ЖЕНЕВІ ВИКЛЮЧАЄ ЗУСТРІЧ „НА ВЕРШИНАХ"

Вашингтон. — Президент Айзенгавер заявив на своїй останній пресовій конференції, в минулу середу 17 ц. м., що „на жаль нема кращих, ширших виглядів" на конференцію голів урядів на основі дотеперішніх вислідів Женевської конференції міністрів закордонних справ. Президент заперечив, наче б він узалежнив був конференцію „на вершинах" виключно від згоди міністрів щодо Берліну. Зате він потвердив ще раз, що конференція на вершинах мусить бути виправдана будьяким таким успіхом у переговорах між міністрами, який подавав би надію на успіх зустрічі голов урядів. Президент ширше пояснював ролю міністрів закордонних справ і ствердив, що й за диктаторської державної системи не конче тільки сам диктатор мусить усе безпосередньо вирішувати, бо він може дати широкі повновласті свому міністрові. Міністри закордонних справ є відповідальними представниками держав і стоять безпосередньо у тісному зв'язку з своїми урядами, щоденно складають звідомлення про хід нарад та дістають вказівки і нараджуються з головами урядів. Ото ж Президент не бачить логіки в тому, що коли міністри закордонних справ не виявили себе здатними для осягнення будь-якого порозуміння, — щоб тоді „викидати їх геть" і на їх місце ставити голови урядів, які мають виконувати те, над чим морочились спеціялісти. „Думаю, що це був би крок назад у дипломатії. Це так, наче б Александер і Наполеон уладжували на поромі посеред ріки нараду для вирішування світових справ тодішнього часу. Ви не можете робити таке. На мою думку, якщо наради міністрів закордонних справ не можуть приготовити ґрунту, якщо вони не всилі засіяти зерна, то нема глузду пробувати переводити жнива без попереднього засіву й управлення поля". На запит журналіста щодо можливостей використання подорожі віце-президента Ричарда М. Ніксона до Москви на відкриття тамошньої американської вистави для нав'язання нових розмов із Совєтами, Президент заявив, що він не думав спеціяльно про цей випадок, але особисті контакти відповідальних державних мужів завжди створюють такі можливості. При цій нагоді Айзенгавер повідомив, що він прийме совєтського віцепрем'єра Фрола Козлова, який просив дати йому авдієнцію, коли він приїде до ЗДА на відкриття совєтського павільйону на „ярмарку" в Ню Йорку.

З інших важливих закордонно-політичних справ, заторкнених на цій пресовій конференції Президента, говорено про розбіжності, які настали між Францією і З'єдиненими Державами. Президент признав факт цих розбіжностей, хоч відмовився входити в їх суть та обмірковувати проблеми західньої стратеґії в Европі, щодо яких саме виринули між ЗДА і Францією різниці думок. Зате Президент заявив, що береться під увагу його зустріч з французьким президентом де Ґолем. Американський уряд, мовляв, кількакратно запрошував де Ґолля до Вашингтону, коли він тільки прийшов до влади, а крім цього президент Айзенгавер не виключає зустрічі з де Ґолем в Европі, якщо він поїхав би туди (натяк на можливість конференції „на вершинах"). Президент підкреслив двічі, що він і ґенерал де Ґоль — це воєнні товариші зброї, які тому — може — легше розв'язали б деякі суперечності.

Французький уряд оприлюднить список спільників альжирських повстанців

Париж. — Французький прем'єр Мішель Дебре заявив в сенаті, що уряд оприлюднить список тих приватних концернів, які явно чи скрито помагають альжирським партизанам, що від близько чотирьох років воюють проти Франції. Один із сенаторів назвав три великі закордонні фірми — західньо - німецьку фабрику „Телефункен", яка постачає альжирським партизанам радіо - апарати, один швайцарський банк у Цюріху, через який альжирські партизани дістають збирані на війну проти Франції фонди, та італійську фабрику зброї Беретта, яка постачає альжирським партизанам легку зброю. Прем'єр Дебре не називав ніяких імен, але признав, що альжирські повстанці користуються підтримкою не тільки збоку деяких неприхильних Франції держав, але й збоку різних приватних концернів з терену держав, які є французькими союзниками. Західні коментатори вважають, що Мішель Дебре мав тут на увазі саме Західню Німеччину і Італію, союзників Франції з бльоку НАТО, де проте альжирські повстанці купують потрібний їм виряд чи навіть зброю. Французький прем'єр пригадав міжнародну приповідку про гроші, які „не мають запаху". Він заявив, що французький уряд докаже, що гроші можуть мати запах крови, якщо добувається їх ціною життя французьких вояків в Альжирі.

З КОЖНИМ ДНЕМ ЗБІЛЬШУЄТЬСЯ ЗАГАЛЬНЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ ФЕСТИВАЛЕМ „ГОМІН УКРАЇНИ", ЩО ВІДБУДЕТЬСЯ В НАЙБЛИЖЧУ НЕДІЛЮ

Ню Йорк. — Співочо-танковий фестиваль „Гомін України", що відбудеться вже в найближчу неділю, 21-го червня точно о год. 2-ій по полудні у великій залі Карнеґі Голл при 57-ій вулиці і 7-ій евеню в Ню Йорку, викликує з кожним днем більше зацікавлення серед загалу громадянства не тільки метрополії, але й віддалених околиць. Із дальших місцевостей свою приявність на фестивалі заповіли, між іншими, голова Міської Ради міста Дітройту та відома наша громадянка п-ні Маруся Бек зі своїм братом Іваном, відома наша громадянка п-ні Ірина Павликовська, що приїхала з Канади на Конґрес Світової Федерації Українських Жіночих Організацій, що має відбутися з кінцем наступного тижня в Ню Йорку, п. Джозеф Ендрус, що є екзекутивним заступником голови податків у стейті Пенсилвенія та цілий ряд інших громадян з різних місцевостей і стейтів. На фестивалі будуть приявні також і американські та канадійські гості, разом з міністром праці Канади, дост. Михайлом Старром, що є українського роду, та асистентом секретаря Армії ЗДА дост. Дюї Шортом, що обидва виголосять відповідні промови. Міністер Старр з дружиною Анною приїжджає літаком з Канади вже в суботу перед полуднем і впродовж дня буде також гостем на річній конвенції Українських Американських Ветеранів, що відбудеться на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кітскильських горах. Міністер Старр з дружиною вперше матимуть нагоду побувати на цьому „шматку України" в Америці. Тим часом, минулої середи, 17-го червня відбулась перед-остання проба в підготові до фестивалю. Остання повна ґенеральна проба із симфонічною оркестрою має відбутись ще в суботу вже в Карнеґі Голл на сцені, на якій відбуватиметься фестиваль. Точна програма цього фестивалю подана в цьому числі на іншому місці. Організатори імпрези зокрема інформують що фестиваль почнеться точно о г. 2-ій по полудні та що білетова каса буде відкрита вже від години 12:30 і від того часу можна буде набувати при касі білети вступу. Від минулого вівтірка за шибою на стіні при вступі до Карнеґі Голл виставлений вже мистецький афіш, виготовлений артистом інж. Олександром Климком, що заповідає „Гомін України" в неділю. Багато прохожих американців з цікавістю оглядає цей афіш.

СОЛІСТИ І АРТИСТИ СПІВОЧО-ТАНКОВОГО ФЕСТИВАЛЮ „ГОМІН УКРАЇНИ"

Марія Лисогір — Лев Рейнарович — Осип Стецура — Павло Слободян

В АМЕРИЦІ

● **Два міністри Республіки Сан Маріно** прибули до Вашингтону і подарували президентові Айзенгаверові альбом санмаринських поштових марок, які видано в пошану Абрагама Линколна.

● **Секретар праці Джеймс П. Мічелл** 23-го червня промовлятиме на зборах спілки торговельних урядовців в Лос Анджелесі, Каліфорнія, яка надасть йому почесне членство своєї організації, а його 81-річна мати пані Анна Дрісколл Мічелл від цієї самої спілки дістане „золоту карту", бо в роках 1896 - 1899 вона працювала як продавниця у фірмі Джан Норр.

● **Голова Британсько - Американської Нафтової Компанії Е. Д. Брокетт** передбачає, що продукція канадійської нафтової ропи в цьому році осягне новий рекорд, хоч минулого року вона була на 9% менша від продукції в 1957 році.

● **Сенатська підкомісія** очолювана сенатором Естесом Кіфовером переслухує представників спілки незалежних пекарів в справі цін на хліб і булки. Представник фармерів А. МекДоналд зізнавав, що впродовж останніх 10-ох років ціни на пшеницю зменшилися, але ціни на пекарські вироби збільшилися.

● **Нововибраний голова організації Бней Бріт Лейбел А. Кац** заявив, що американські жиди мають повну можливість зберігати й плекати свою культуру та бути вдоволеними зі свого жидівства. Інший промовець твердив, що „немає жадної розв'язки жидівської проблеми при допомозі асиміляції".

● **Містер Ранско в Рочестері, Н. Й.**, дав таке оголошення до всіх трьох місцевих часописів: „Оцим повідомляю, що моя дорога жінка знову взяла дозвіл на науку їзди автом. Її керованою ракетою є сіре автошевролет з 1956-го року. Будьте дуже обережні!" Він повідомив, що його жінка вже 6 разів брала такий дозвіл, але досі не мала часу навчитися їздити автом і дістати дозвіл на їзду автом.

У СВІТІ

● **Імон де Валера**, який протягом 21 років є прем'єром Ірляндії за 27 років її державної самостійности, кандидує тепер на становище президента тієї країни. Тому, що це становище суто-репрезентаційне, де Валера насправді відходить від активного політичного життя. Він має 76 років і його зір дуже погіршився. Велику політичну промову, яку він виголосив в минулий понеділок на передвиборчому зібранні в Дублині, вважають за останній такий виступ в його житті.

● **В Австрії** промисловці і банковці спротивилися, щоб становище міністра фінансів передавати представникові соціялістів. Канцлер Юліюс Рааб запропонував був портфель міністерства фінансів соціялістам, щоб таким чином дістати від них згоду на участь в коаліційному кабінеті. Більшість партійної екзекутиви прихилилась до думки промисловців і банковців і здезавувала канцлера. Таким чином у повітрі повисла справа створення нового уряду в Австрії, а в керівній партії австрійських „народників" настала криза.

● **Московське радіо** повідомило, що в підарктичній околиці, на південний схід від Мурманська знайдено рештки розбитого совєтського бомбардувальника. В потрощеній машині знайдено тіла трьох летунів. Машина, подіравлена кулями, була частинно занурена у воді. Західні газети здогадуються, що цей совєтський літак — це ще жертва з останньої світової війни.

● **Елізабет Тейлор**, одна з найвидатніших американських фільмових зірок, яка дістала нагороду „Оскара" за минулий рік, виїхала з своїм новим чоловіком Едді Фішером до Европи на свій давній пашпорт на ім'я попереднього її померлого чоловіка Майкела Тодда. На летовищі в Парижі поліція робила спершу труднощі акторці, але вкінці погодилась на її відлет до Лондону, з пересторогою, щоб вона поладнала справу пашпорту в американській амбасаді.

● **У Франції будуть введені нові банкноти.** Спершу на старих банкнотах друкуватимуть нові числа, поки не видрукують цілком нових грошей.

СВОБОДА SVOBODA
український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЩЕ ОДНА ПРОВОКАЦІЯ

Департамент оборони повідомив, що минулого понеділка, 15 ц. м. о год. 11.30 ночі американського часу, над Японським морем, на висоті 7,000 стіп, у віддаленні 85 миль від північно-східнього берега Кореї, ото ж далеко над міжнародними водами, два комуністичні воєнні літаки типу совєтської турбомоторової машини МІГ заатакували без ніякого попередження американський стежний літак, важко пошкодили його і поранили скорострільними кулями одного з членів залоги. Тільки завдяки надзвичайній притомності ума і зручності пілота вдалося довести пошкоджену машину назад до своєї бази в Японії.

Цю подію можна б назвати „нещасливим випадком", або „жалюгідним інцидентом", якщо вона була б вийняткова та склалась серед обставин, які бодай в найменшій мірі виправдували б напасників. Однак речник державного департаменту пригадав у негайному повідомленні, що це вже 33-ій випадок комуністичної напасти на американські літаки від 1950 року. Ото ж це не відірваний випадок, а тільки одна ланка у цілому ланцюзі. На тлі масовости таких „інцидентів" всі вони приймають зовсім інший характер: свідомої і плянової провокації. Недавно американська преса розкрила, як большевики зорганізували здовж свого кордону з Туреччиною надавання фальшивих радіо-гасел, які збивають американські й турецькі машини з їхнього курсу та заманюють над совєтсько-турецький кордон, де вони стають жертвою вже безпосередньої атаки збоку совєтських літаків. Американський уряд по нинішній день не може видістати від большевиків вияснень, що сталося з 11 летунами одного з таких американських літаків, заманених і знищених 2 вересня минулого року над підсовєтською Вірменією.

Плянований і провокаційний характер цих совєтських нападів стоїть поза всяким сумнівом, бо годі й подумати, щоб совєтські летуни зважувались на власну руку, без відповідного попереднього приказу, обстрілювали американські воєнні літаки. Виринають питання: навіщо большевики це роблять і звідкіль вони черпають відвагу допускатись таких актів провокації? На перший запит відповів у зв'язку з цим останнім комуністичним актом асистент державного секретаря для далеко-східніх справ, Волтер С. Робертсон, один із найкращих знавців комуністичної тактики в холодній війні. Він пояснив напад на американський літак бажанням Москви „збільшити міжнародне напруження у докладно визначеному критичному часі". Саме тепер, у своєму шостому тижні, Женевська конференція міністрів закордонних справ опинилась над берегом повної невдачі. Москва, мабуть, розраховує, що згущення міжнародної атмосфери допоможе добитися скликання конференції „на вершинах", потрібної Хрущову для збільшення свого персонального авторитету в очах співпартійців і нещасних підсовєтських громадян та для здобуття ідеального аргументу для „співіснувальної" пропаганди на азійсько-африканському терені.

Погоджуючись щодо політичних цілей отаких совєтських провокацій, західні офіційні і півофіційні кола промовчують головну базу, на якій такі провокації можливі: брак негайної енергійної реакції збоку Заходу, зокрема збоку З'єдинених Держав, внаслідок чого у большевиків склалось почуття повної безкарности. Американську миролюбність, яка не реагує на зачіпки і провокації, Москва розуміє, як вияв слабости. 5-го лютого ц. р. державний департамент оприлюднив текст веденої через радіо розмови совєтських летунів, які приготовлялись до нападу на американський літак у вересні минулого року над совєтсько-турецьким кордоном: з якою поквапністю і насолодою вони переводили свій злочин!

Демократичний сенатор з Індіяни Гомер Кейпгарт правильно схопив ситуацію: „Вони — заявив він — роблять помилку. Вони не доцінюють нас. Одного дня вони підуть задалеко і тоді пожаліють цього". Американські громадяни і всі люди у вільному світі не без затривоження приглядаються розвиткові. Як далеко Совєти можуть ще доходити у своїх провокаціях і на як довго вистачить ще Вашингтонові терпеливости? Кожний новий акт провокації, який минається безкарно, ще більш осмілює агресорів, заохочує їх до нових провокацій і тим самим збільшує загрозу нової війни, нового світового катаклізму.

Новий випадок совєтського провокативного нападу пригадує нам усім, що не саме, ця постійна загроза війни не перестає бути одним із найреальніших „реалітетів" в теперішній ситуації та що з ним треба рахуватись куди більше, ніж із співіснувальними трюками большевицької пропаганди.

ПЕРЕСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС РОКУ ВТІКАЧА

У світовій акції допомоги втікачам, виселенцям, а теж і окремим групам громадян перенаселених країн переселення вважається найкращим засобом. Саме переселення — це найбільше гуманний спосіб допомоги, бо воно дає людині можливість віднайти своє місце у суспільстві і стати повноцінним членом цього суспільства.

То ж і започаткована у світовому маштабі акція „Рік Втікача" кладе великий натиск на переселення. Тисячі осіб ще тепер перебувають в таборах в деяких країнах Европи. Якщо зважити, що ці табори були мало пристосовані для життя перед десяти роками, бо це були тимчасові бараки, чи теж відпущені неужиткові будівлі, то сьогодні ці табори — це просто картина нужди і розпуки. Тому теж на першому пляні в допомоговій акції міжнародних чинників — ліквідувати табори.

Є три дороги для ліквідації таборів: репатріяція, інтеграція й еміграція. Якщо йде про репатріяцію, то з неї скористало невелике число втікачів. Що більше, загальновідомий великий спротив втікачів проти насильної чи теж і організованої репатріяції.

Інтеграція

Інтеграція — це вростання втікачів в суспільство країни, в якій вони опинилися після втечі. Тут головна справа помешкання. Важко було говорити про інтеграцію в перших роках після війни. Але тепер країни відбудувались після воєнного знищення і можуть уже з дещо більшим успіхом розв'язувати мешканеву проблему втікачів. У цій акції велику працю виконує уряд Високого Комісара для справ втікачів при Об'єднаних Націях. Це саме той уряд започаткував 1954 року акцію ліквідації таборів, допомагаючи втікачам при влаштуванні власних помешкань. В 1958 році почалась плянова акція переселення втікачів з таборів на помешкання і ця акція розплянована на біжучий рік, як теж і на наступний 1960. В таборах в Німеччині, Австрії, Греції й Італії є ще понад 32 тисячі втікачів. Для того, щоб допомогти їм вийти з бараків у відповідніші помешкання, потрібно Високому Комісареві понад три з половиною мільйони долярів.

Та не лише проблема втікачів у таборах нерозв'язана. Теж і ті втікачі, які вже знайшли розв'язку мешканевої проблеми, не знайшли змоги нормального життя. Поза таборами у згаданих чотирьох країнах є понад сто тисяч втікачів і для всіх них найкращою розв'язкою їхньої проблеми була б еміграція в заморські країни.

Переселення

Еміграція — була головною допомоговою акцією, що її вела відома міжнародна допомогова організація ІРО. За два лише роки від 1949 до 1951 року ІРО зуміло переселити за океани понад мільйон втікачів з теренів Західньої Европи. Акцію переселення, головно з уваги на фінансові проблеми, перебрала на себе нова міжнародна організація ICEM (Міждержавний Комітет для Переселення з Европи), що постала в 1952 році. Цю організацію створили західні держави у тій свідомості, що війни, природні нещастя, господарські кризи і т. п. створюють обставини, в яких виникає нова проблема — проблема втікачів. Найкращий засіб допомоги цим жертвам примусового виселення, це переселення їх на ті терени, де вони можуть знайти працю і життя. Від семи років ICEM допомагає, головно позичками у фінансуванні коштів переселення, у пляновій переселенчій акції. ICEM творять 28 держав, в тому З'єдинені Держави Америки, Канада, Австралія, Німеччина, Франція, Італія, Еспанія, Греція, Бразилія, Аргентина, Чіле й інші. Крім того, до цієї організації належать міждержавні організації, такі, як Об'єднані Нації, Інтернаціональна Організація Праці, Европейська Рада, Організація для Европейської Економічної Співпраці. Належать туди і міжнародні не-державні допомогові організації, в тому числі і наш Злучений Український Американський Допомоговий Комітет.

На останніх загальних зборах ICEM в Женеві у квітні цього року виникла інтерпеляція з приводу участи ЗУАДКомітету у цих зборах. Держави-члени ICEM, які вплачують до цієї установи високі контрибуції, висилають на загальні збори своїх повноправних представників. Добровольчі організації висилають лише своїх спостерегачів, які не мають права голосу, але мають право висловлюватись в дискусії і зголошувати свої внесення. ЗУАДК має підписаний контракт з ICEM в справі позичок на покриття коштів переїзду своїх аплікантів і тому голова Ради ICEM, італієць, амбасадор Беріо, вимагав офіційного запрошення представника ЗУАДКомітету в ролі обсерватора. Представник Канади Словн виснювував, що збори ICEM відкриті для публіки і тому не конечно висилати спеціяльне запрошення. Але голова мотивував, що офіційне запрошення дасть змогу ЗУАДКомітетові користати з привілеїв обсерватора, тобто взяти участь в дискусії, чи зголошувати свої внески. Після цієї дискусії ICEM ухвалив одноголосно прийняти ЗУАДК як обсерватора.

Участь ICEM в акції „Рік Втікача" буде велика, а тим самим і переселення займе в цій акції поважне місце. Вже тепер ICEM заплянувало в цьому 1959 році переселити до різних країн близько 50 тисяч осіб. Ця акція потребує не лише фондів, вона вимагає теж більше толерантної інтерпретації іміграційного законодавства поодиноких країн, головно З'єдинених Держав Америки. І ICEM, і Високий Комісар, і добровольчі організації, в тому числі і ЗУАДК, звернулись до американських властей з проханням, щоб розглядати потенціяльну вартість переселенців на родинній базі. Бувають випадки, що цілі родини затримуються лише тому, що один член рідні нездібний, чи малоздібний до праці або не відповідає якимось вимогам іміграційного закону — тоді, як в родині багато членів і вони з усіх поглядів корисні для переселення. Це не лише домагання більш гуманітарного підходу в переселенчій акції, щоб змагати до злуки родин, але це домагання, щоб в переселенні вважати родини соціяльними й економічними одиницями, а не примінювати іміграційних критеріїв до кожного члена рідні зокрема.

В цьому напрямі йде праця теж Амер. Комітету Світового Року Втікача, в якому то комітеті є членом наш ЗУАДК. В таборах, які дотепер ще існують, як доказ морального зобов'язання всього світу супроти жертв останньої війни, є відсотково велике число українських втікачів, а деякі з них вже понад 15 років живуть у бараках, не знаючи іншого життя і втративши віру, що інше життя для них може існувати. То ж і нашою українською участю в акції Світового Року Втікача, за посередництвом нашої допомогової установи — ЗУАДК, який офіційно являється співучасником цієї міжнародної акції, зможемо допомогти розв'язати застарілу вже проблему наших залишенців в Европі.

Т.

Даміян Горняткевич

ЛЮДИНА ШИРОКИХ ГОРИЗОНТІВ

Коли хочемо оцінити визначні прикмети й заслуги пок. Михайла Ветухова, то найкращою характеристикою його був би вислів, що це була людина синтези й незвичайно широких горизонтів.

Один із найвидатніших українських учених нашої доби, зразковий організатор наукової акції, передовий політичний і громадський діяч, та великий християнин. Наскрізь рідкісна поява в нас. Професор Ветухів не був кабінетним ученим, що заглиблюється тільки при мікроскопі над анатомічними препаратами, він досліджував життя у всіх його найосновніших явищах, широко відкритими очима дивився на людину, як на досконалий Божий твір у злуці з цілою природою, та на духові цінності одиниці й всього загалу.

Вихований в оранжерійній атмосфері науки, якою просякнутий був його родинний дім у Харкові, й так він пішов згодом у життя. Син Олексія, видатного етнолога й найближчого співпрацівника проф. Дмитра Багалія, Михайло не задумував іти слідами свого батька в його спеціяльності, а вибрав інший шлях — біологію. Після закінчення університетських студій, вже в 24-му році життя зачинає свою науково-педагогічну діяльність, зразу в Сільськогосподарському Інституті в Полтаві, згодом переходить до харківського Ветеринарного Інституту, далі займає катедру на Харківському університеті, відтак (в 1933 р.) переїздить до Москви, де стає професором ветеринарії, а в 1942 р. вертається до родинного Харкова, обраний ректором тамошнього університету. Коли ж хвиля еміграції пірвала його зі собою і він опинився в столиці галицької України, то й там продовжував свою педагогічну працю в Медичному Інституті. Попри свою професорську діяльність Михайло Олексійович не переривав ні на хвилю науково-дослідчої акції, вислідом якої була ціла низка оглядів і студій, високо оцінюваних фахівцями.

Багатою своїм змістом є його діяльність на суспільно-громадському полі в 1945-1949 рр. на еміграції в Німеччині. Він стає заступником голови ЦПУЕН, зразу у Франкфурті, а згодом в Авгсбурзі й на тому становищі віддає неоцінені заслуги широким масам наших втікачів з-під большевицької навали. Він нав'язав тісні зв'язки з американською окупаційною армією, активно допомагав у всіх організаційних починах таборового життя, рятував дуже часто нещасливих людей перед небезпекою насильного вивозу збоку комуністичних чинників, від яких тоді аж кишіло по всіх таборах. Один тільки Бог знає, скільки людей він врятував тоді від заглади!

Саме під ту пору, бо в 1945 році українські вчені, згуртовані в таборі в Авгсбургу під проводом проф. Дмитра Дорошенка, почали розвивати свою наукову діяльність. До праці станули такі видатні наукові сили, як пані: Наталія Полонська, Валерія Козлевська, а з мужчин: Леонід Білецький, Петро Курінний, Олександер Оглоблин, Володимир Січинський, Володимир Міяковський, Левко Чикаленко, Борис Крупницький, Олекса Повстенко, Вадим Щербаківський, Михайло Міллер, Віктор Петров і багато інших. В ряді тих активних творчих сил станув теж і Михайло Ветухів. Для новоствореної ними установи прийнято назву Українська Вільна Академія Наук, нав'язуючи її до живої традиції Академії, встановленої Українською Державою в 1918 р. Коли переважна частина цих наших науковців переїхала в 1949 р. в дальшу заокеанську мандрівку й опинилася здебільшого в Америці, проф. Ветухів згуртував їх довкруги себе й продовжував далі розпочате діло. Під його проводом і під його наскрізь вийнятковим хистом відновлена УВАН розгортала чимраз живішу діяльність. Його найближчі співпрацівники пам'ятають добре першу домівку Академії при 7-ій вулиці в Ню Йорку, піднаймлювану від „Самопомочі" з незвичайно примітивною обстановкою, де, не зважаючи на вбоге довкілля, творилися сміливі задуми й пляни й де відбувалися наші перші наукові конференції. З цих незвичайно важких початків повстала інституція, яка має вже сьогодні заслужену, почесну карту в розвитку української вільної науки. Ветухів здавав собі справу з цього, що для здійснення намічених завдань, необхідним засобом є здобуття грошових засобів, при чому на допомогу збоку українських кругів він не розраховував. Завдяки його проворності, йому вдалося приєднати для своєї мети деяких американських діячів і вони висднали фінансову дотацію для Академії. Ця допомога вможливила йому видавання англомовних наукових збірників п. з. „Аннали", знаменито редагованих, які сьогодні знаходяться по всіх бібліотеках світу. Від недавна навіть московська Академія

(Закінчення на стор. 4)

Іван Багряний

ЗМІСТ МОЄЇ КНИГИ

(2)

За час моєї подорожі відбуто ряд пресових конференцій з американською та канадійською пресою, або зустрічі з кореспондентами газет у кожному місті, де я бував. Всі газети дуже тепло, дуже прихильно поставилися до моєї особи та уважно до думок, мною висловлених. При чому, всі вони ставили виразний акцент і на тім, що гість є українським письменником, знаним поза українською літературою, і також на тім, що він є голова Української Національної Ради, тим самим надаючи всьому яскравого політичного характеру. Я маю цілу теку витинок і належно все те зреферую в книзі. Зараз я тільки хочу приблизно перерахувати часописи (англомовні й франкомовні), які вмістили матеріяли й репортажі з пресконференцій чи зустрічей. Отже вмістили матеріяли такі часописи:

"National Review" 3 січня ц. р., "The Scranton Times" 18 грудня 1958 р., "Rochester Times" 24 січня, "Minneapolis Star" 12 лютого, "St. Paul Pioneer Press" 11 лютого, "Minneapolis Morning Tribune" 11 лютого, "Minneapolis Daily" (щоденник) 17 лютого і "Minnesota Daily" (тижневик) від 23 лютого, "Buffalo Courier Express" 17 травня, "Winnipeg Free Press" за 25 березня, "Cleveland Plain Dealer" за 22 лютого, "Minneapolis Star" за 10 лютого, "Newark Star-Ledger" 7 січня, "Cleveland News" за 21 лютого, "The Chicago American" за 7 лютого, "Winnipeg Free Press" за 2 квітня, "Winnipeg Tribune" за 25 березня, "The Oshawa Times" за 16 березня, "The Gazette" (Монтреал) за 18 квітня, "La Presse" (Монтреал) за 18 квітня, "The Fort William Daily Times-Journal" за 6 квітня та за 4 квітня, "Dimanche Marian" (Монтреал) за 19 квітня, "Montreal Star" за 18 квітня, "The Edmonton Journal" за 21 березня, "The Oshawa Times" за 14 березня, "Globe and Mail" за 7 березня (Торонто), "The Detroit News" за 28 лютого, "The Telegram" (Торонто) від 7 березня, "Le Droit" (Оттава) за 22 квітня, "The Ottawa Citizen" за 23 квітня, "Związkowiec" за 7 березня (в Торонто).

З кількох газет я не зберіг витинків і тому їх не згадав.

З особливою приємністю я відзначу вміщення добрих матеріялів у столичній канадійській газеті „Оттава Ситизен", рівно ж, як знову підкреслюю політичну загостреність усіх уміщуваних матеріялів в усіх часописах і кут їхнього подавання — як висловлювання українського письменника і голови Української Національної Ради.

Крім усього іншого, за час моєї подорожі я ще підписав з пару тисяч автографів на власних книжках, що їх приносили читачі на віча й на зустрічі... Особливо зворушливим для мене було, коли приходили діти з моїми книжками й просили щось на них написати на пам'ять. Дітей було дуже багато, моїх юних читачів, і це лишило в мені незабутні враження і почуття якогось ж і великого обов'язку письменника перед новим поколінням.

Українська преса поставилася до моєї подорожі та до моїх виступів прихильно й доброзичливо, за що їй моя окрема подяка, як на терені ЗДА так і на терені Канади. А саме — часописи „Свобода" та її англомовні видання, „Народна Воля", „Прометей", „Українське Життя" (в Шикаго), „Овид", „Вільне Слово" (в Канаді), „Український Голос", „Українські Вісті" (Едмонтон), „Український Фармер", „Наша Мета", „Батьківщина", „Нові Дні", „Євангельська Правда", „Новий Шлях", „Молода Україна" та інші..

Крім преси чужинецької, я мав ще виступи в радіо й телевізії. Також український відділ СіБіСі в Канаді взяв велике інтерв'ю (25 хвилин) і пересилав його двома частинами в Україну. Рівно ж, СіБіСі записало на стрічку мою доповідь у Монтреалі і уривки з неї пересилано в Україну.

Побут в Канаді я кінчив прощальним літературним вечором та зустріччю з громадянами Торонта.

Після повернення з Канади, я відвідав Вашингтон, де виступив перед палатною комісією, очоленою Френсісом Волтером, зі свідченням в ряді питань большевицької діяльности. Також був прийнятий у державному департаменті й мав 45-хвилинну розмову з керівником департаменту совєтських справ. Крім того у Вашингтоні був прийнятий у „Голосі Америки", де було взяте 14-хвилинне інтерв'ю про мої враження з Америки й Канади.

В Ню Йорку має ще відбутися прощальний вечір і бенкет.

Ось це схема мого перебування в ЗДА й Канаді. Враження, спостереження й висновки, портрети людей з світу українського й американського та канадійського, шкіци про добре і зле, — ось це є зміст моєї книги, яку я напишу (пишу!) про мій півРічний побут на цій землі. А головним побудником до її писання є моя вдячність громадянству Америки й Канади, Українському Конгресовому Комітетові Америки й Комітетові Українців Канади, всім організаціям і інституціям, та всім діячам, з якими доля судила мені зустрічатися.

Завдання моє трудне, бо ніякому Сімонову не судилося мати стільки зустрічей, стільки вражень, стільки почути й побачити за час побуту на цій цікавій землі. Але я вірю, що тепло моїх зустрічей з безліччю і безліччю людей буде тим джерелом сили, що з ним і не такі труднощі можна подолати.

Від'їжджаю до Европи морально наснажений і внутрішньо збудований. А мої зустрічі з читачами — своїми й чужими — завожу з собою, як найдорогоцінніший скарб.

І ВВИЖАЄТЬСЯ...

Як насупляться обрії тьмою,
Як над містом заблиснуть вогні,
В рідний край далечінню німою
Моя туга мандрує у сні.

І ввижається білена хата,
Золот-соняшник коло стіни,
І луги у квітках, мов дівчата,
І налиті врожаєм лани.

Біла нива бандурою грає,
Пахне медом гречаний прибій,
І гойдається море безкрає
Запахущих долин і горбів.

Із затонів блакитного льону
Я висотую сонця кітву.
І схиляється серце поклоном,
Поцілунком на тиху траву.

І чорнозему грудку любовно,
Мов дитя, я до серця тулю:
Я не знав, що так міцно, так повно,
Так безмірно тебе я люблю.

Р. ЗАВАДОВИЧ

С. Риндик

БАРОН

(2)

Аж одного дня наша суперечка була перервана приходом листоноші, що приніс мені листа від моєї коханої. Я шалено зрадів і, помахуючи тим листом, виголосив:

— Ось вона, цивілізація! Вчора листа написано, а сьогодні він уже в моїх руках. Триста кілометрів наче ластівкою перелетів. А скільки б він мусів іти, якби не було залізниці і паротягів?! Філософе нещасний! Чому проклинаєш залізницю, коли її треба благословити? А телеграф? А радіо? Та ж найкраща колись натуральна пошта — пошта Чингіс-Хана — за годину проходила від сили двадцять кілометрів. І з якими жертвами! Та ж на кожнім перегоні стояли кінські чати з найліпшими верхівцями. А ті верхівці мали обв'язані тугою сировицею животи і були обмотані грубою повстю та цупко прив'язані до кульбаки. Коли приходила пошта, таке опудало хапало її і гнало далі, що було духу. Але сировиця і повсть не завсіди помагали, і не раз траплялося, що поки такий гонивітер дочвалає до наступної станиці, перемішаються в ньому тельбухи з бебехами. А прийшла цивілізація, машина, — і лист, жартуючи, перебігає за кілька малих годин триста кілометрів. Або ще ліпше: у Львові сидить собі панок і цокає на машині, а у Відні відразу читають. Або ще ліпше: в Америці копають м'яча, а на Цейльоні відповідні істоти знають, кому відкопали ногу чи скрутили в'язи. А ти жалуєш за поштою Чингіс-Хана!

Після цього я перечитав листа.

Знову те саме! Знов цибуля... Я виразно писав дати мені нарешті ясну і недвозначну відповідь: так чи ні. Вийде за мене чи не вийде. А вона пише, що приїздить до міста Шаляпін, а вона боїться, що не зможе дістати квитка. Просто здурій, чоловіче. Тут серце лускає, а їй Шаляпін в голові!

Я поскаржився Аористові Другому.

— Цивілізація! — сказав він.

— Та при чому тут цивілізація?! — обурився я.

— Матеріяліст ніколи того не зрозуміє. Хто вірить у примат розуму, той якраз нічого в світі не розуміє, бо розум — полуда духа. Де орудує розум, там пустеля духа. Для такого створіння не існує інтуїції, імпондерабільних флюїдів душі, трансцидентального світу понять, — нічого. А тим часом це єдині засоби, щоб зрозуміти всі речі, а передусім речі у самих собі. Не сліпий розум, не бездушна машина, не техніка, а... — і т. д.

Я махнув рукою і того самого дня післав до своєї коханої телеграму, де категорично просив негайно відповісти мені і то одним словом: так чи ні. Це був ультиматум. Короткотерміновий.

Телеграму я подав у дев'ятій годині ранку. Взявши на увагу час тривання цілої процедури і різні можливі перешкоди, а особливо неможливий характер моєї коханої, бо вона належала до тих жінок, що люблять робити велику дорожнечу, я підрахував, що відповідь має прийти найпізніше коло дванадцятої години.

Прийшла дванадцята — нема.

Прийшла перша — нема.

Друга — нема.

Біжу на пошту — нема.

До вечора бігав кільканадцять разів — нема.

Поскаржився начальникові пошти. Подав йому свої рахунки, але він тільки розвів руками і запевнив, що нічого не винен, та дав слово, що як тільки телеграма прийде, зараз же пришле мені. Просив не трудитись. Для того, мовляв, є листоноші. Я перестав бігати на пошту, а почав гонити по цілому місті за листоношами. Вони ще здалека, побачивши мене, заперечливо хитали головами. Нарешті я сказав їм, що хто принесе мені телеграму, дістане троячку на чай. Колись це були великі гроші. Але „любов не картошка, за вікно не викинеш!"

Та й обіцяна троячка не помогла. Я чекав даремно кілька днів, потім охляв і перестав чекати. Стало ясно, що моя кохана гралась зо мною. Або важила на когось іншого, а мене держала про запас. Або не мала толку в голові. Або я не знаю що. Стало мені зовсім ясно.

І тоді я зробив один крок, що привів мене до великої трагедії...

Я вирішив знайти собі дівчину десь у найближчій околиці. І негайно женитись, щоб рішучим і безповоротним кроком вибити з голови всякі утопії.

Якраз у нашого директора була на відданні ціла серія дочок. Дуже славні дівчата. Краса невелика, але порядність клясична. Централя шкільної округи щороку присилала до гімназії молодих учителів, тільки вони мали якусь полуду на очах і не бачили свого щастя. Найстарша панна була вже досить літня. Але, подумав я собі, нехай. Відразу буду мати господиню. Це не якийсь вертипорох, як та моя крутійка. А коли це додати директорство її батька, то самі розумієте...

Одно слово, я подумав, подумав і... „перейшов Рубікон". Зав'язав ближчі стосунки і скоро мав блискучий успіх. Вже за пару днів був, можна сказати, досить закоханий. Попередня відьма перейшла скоро до музею солодких спогадів, а всі мої поважні думки скупчились коло директорівни. Мусить чоловік зажити нарешті і солідніший інтересами. А щоб не набігли на мене ялові мрії про всякі утопічні речі, щоб не передумати, я взяв і рішуче запропонував їй, як то кажуть, руку і серце. Ці дари вона прийняла з радістю. Батьки зараз же поблагословили наше підприємство, призначили день шлюбу, і я приготовився розпочати життьову кар'єру.

І аж тоді прийшла відповідь на мій ультиматум. Прийшла так довго і даремно очікувана телеграма...

Це сталося приблизно за два тижні по моїй телеграмі. Чуєте? Як вам подобається така скорість? Яке поругання всіх здобутків цивілізації! За два тижні! Та за цей час пошта Чингіс-Хана пробігла б від Монголії до Адріятики і ще вернулась би назад!

Пам'ятаю, як сьогодні, хтось у третій годині ночі сильно постукав у двері.

— Хтось стукає, — каже Аорист Другий, прокинувшись.

Стукіт повторився.

Аорист скочив і підійшов до дверей:

— Хто там?

— Телеграма!

— Гони його, — кажу — к чорту! Я чекав два тижні, то вже почекаю до ранку. А крім того, скажи, що я вже не потребую ніякої телеграми. Скажи, що я рішуче женюся. За три тижні весілля. Пізно, голубчики!

— Прийдіть уранці, — сказав через двері Аорист Другий.

Але листоноша був упертий і вимагав зараз же прийняти телеграму. Казав, що не має права ждати до ранку, а мусить здати негайно. Прийшлося прийняти. Аорист узяв телеграму і трісну в двери. Та за хвилю стукіт повторився знову.

— Чого ще? — запитав Аорист Другий.

— На чайок із вашої милости.

РЕЗОЛЮЦІЇ НТШ

У СПРАВІ МАЗЕПИНСЬКОГО І ШЕВЧЕНКІВСЬКОГО РОКІВ

На Пленарному засіданні Управи Наукового Товариства ім. Шевченка 12-го червня 1959 року, під головуванням проф. д-ра Романа Смаль-Стоцького, схвалено такі резолюції:

I

Вислухавши звідомлення Президії про успішні конференції НТШ для вшанування пам'яти великого гетьмана Івана Мазепи (Наукова Конференція в Колюмбійському університеті та конференції в НТШ), Управа НТШ вирішила завершити Мазепинську Річницю наступними актами, що їх кошти покриє один із добродіїв НТШ:

а) подарувати Управі громади Мазепа в стейті Міннесота стару оригінальну мапу України Гомана, для окрашення залі громадської Управи з відповідним написом,

б) подарувати громадській Управі для її президента й його наступників ланцюх гідности президента Громадської Ради, окрашений золотою медалею Івана Мазепи, заготовленої директором Українського Національного Музею Шикаго - Онтаріо п. Калеником Лисюком,

в) увіковічнити цей дар англійською грамотою для Ради громади Мазепа,

г) запросити всіх НТШ-івців подарувати для бібліотеки громади Мазепа всякі публікації в англійській мові про Україну, її історію й літературу,

ґ) заапелювати до всіх українських суспільних і громадських організацій, щоби вони надсилали громаді Мазепа такі ж публікації в англійській мові,

д) поінформувати про ці рішення Філію Українського Конгресового Комітету в Мінеаполісі і узгіднити з нею передачу повищих дарів.

II

У з'язку із столітньою річницею нашого патрона Тараса Шевченка, Управа НТШ в ЗДА рішила:

1) делегувати свого Голову і Президента Головної Ради НТШ до Комітету Шевченківського Пам'ятника у Вашингтоні,

2) заінавгурувати — в співпраці з НТШ в Канаді — столітню річницю 1961-го року зорганізуванням Урочистого Конгресу Української Науки в Америці і Канаді — в Ню Йорку, в Колюмбійському університеті, в Українськім Інституті в Америці, в Домі Культури НТШ і в залі НТШ в Торонто — з початком січня 1961 року,

3) доручити Президії — у співпраці з Президією НТШ в Канаді — негайно приступити до випрацювання програми Конгресу і запросити усіх НТШ-івців вже зголошувати теми своїх доповідей, що будуть ограничені на пленумах до 40 хвилин, на Конгресі — до 30 хвилин і мусять бути предложені в машинописі, для розмноження, непізніше 6-ти місяців перед січнем 1961 року,

4) влаштування повищого Урочистого Конгресу Української Науки не виключає святкування Шевченкових Роковин і в інших „Осередках Праці НТШ" в ЗДА,

5) звернутися до Українського Конгресового Комітету Америки і до чолових українських організацій й суспільности, з проханням дати матеріяльні засоби для вшанування цієї річниці,

6) просити Український Конгресовий Комітет Америки про ухвалу, щоби всі доходи з Шевченківських імпрез 1961-го року були призначені в 50% для праці НТШ в ЗДА,

7) просити Об'єднаний Комітет Українських Організацій м. Ню Йорку влаштувати Урочистий Свято-Концерт та бенкет в Ню Йорку.

III

У зв'язку із столітньою річницею з дня смерти свого Патрона, Наукове Товариство ім. Шевченка ухвалює в засаді:

а) встановити, як відзначення, Шевченківську Медалю, що її Наукове Товариство ім. Шевченка буде щорічно надавати, з відповідною грамотою, науковцям або письменникам, що своїми осягами найбільше прислужилися для української культури у вільному світі,

б) Шевченківська відзнака - медаля буде надана в двох ступнях: одна золота — для вже заслужених діячів науки і культури і дві срібні — для діячів молодої ґенерації,

в) правильник надавання цієї відзнаки - медалі та текст грамоти, як теж і мистецьку сторінку встановить Комісія, назначена Управою Наукового Товариства ім. Шевченка у ЗДА,

г) перше надання цієї відзнаки - медалі відбудеться в 1961-му році.

„Гомін України"

Музично-танковий Фестиваль
з нагоди 65-річчя
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Неділя, 21-го червня 1959, год. 2-га по полудні
CARNEGIE HALL, 57th St. і 7th Avenue, New York, N.Y.

Добродійна імпреза для
УКРАЇНСЬКИХ АМЕРИКАНСЬКИХ ВЕТЕРАНІВ І ЗЛУЧЕНОГО УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ

влаштовує
ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ МЕТРОПОЛІЇ НЮ ЙОРКУ І НЮ ДЖЕРЗІ

Загальний мистецький провід — Ольга Дмитрів
Диригент хору і оркестри — Іван Задорожний
Режисер — Степан Крижанівський
Керівник танців — Іван О. Флис
Костюми (проєктування) — Стеля Захарчук, Гелен Ценко, Меланія Міляновіч
Костюми (виконання), характеризація — п. і п-ні Ф. Вражники

ПРОГРАМА

I

Американський Гимн — солістка Марія Лисогір
Канадійський Гимн — соліст Осип Стецура
Український Гимн — хор у супроводі сим. оркестри
Вступне слово — Йосип Лисогір, заступник гол. предсідника УНС
Святочна промова — Дмитро Галичин, головний предсідник УНС

„Б'ЮТЬ ПОРОГИ": кантата Павла Печеніги-Углицького до слів Тараса Шевченка. Виконує об'єднаний хор Ню Йорку і Ню Джерзі в супроводі симфонічної оркестри. Солісти: Марія Лисогір, Марія Боднар, Ольга Масаковська, Лев Рейнарович, Мирон Кушнір, Юліян Духнич.

Здається, що все на Україні так, як було колись: б'ють пороги на Дніпрі, місяць сходить, як і перше сходив. Але, нема Запорізької Січі, немає і того, хто всім верховодив. Вся Україна сумує за ними, бо на тих степах, де колись паслись козацькі коні і де пролито море ворожої крови, тепер тільки жита похилились. Україна, ограблена, як сирота плаче і ніхто того не бачить, тільки ворон, що з неї сміється. Нехай сміється, та не дуже, бо все гине, але не пропадає слава, а тією славою для України є українська пісня, „голосна і правдива, як Господа слово".

Промова — Достойний Михайло Старр, міністер праці Канади
Промова: — Достойний Дюї Шорт, асистент секретаря Армії ЗДА
Аркан, український нар. танок — музику виконує сим. оркестра

II

„ВЕЛИКА ІДЕЯ", інсценізація з часів Гетьмана Івана Мазепи, базована на Трилогії Богдана Лепкого. Скрипт — А. Драган. Пісні в інсценізації виконує Хор „Думка" під управою мґра Л. Крушельницького. „Пісня Мазепи" — оригінальна композиція Михайла Гайворонського.

Гетьман Іван Мазепа — Осип Стецура
Дід — Павло Слободян
Орлик — Іван О. Флис
Войнаровський — Володимир Гендрикс
Апостол — Василь Цьопа
Мотря — Наталка Головід
Кочубеїха — Квітка Стецюк
Сотник — Петро Микитин
Кожухівський — Микола Починок

У домі гетьмана Івана Мазепи в Батурині відбувається гостина. Козацька старшина, з великим респектом до Гетьмана, обмірковує жалюгідне положення в Україні та намагання Московії до решти знищити вольності козацької країни. Коли ж приходить таємничий Дід, що, наче голос і сумління народу, поетичними двозначними словами закликає Гетьмана „двигнути камінь" відповідальности та виступити до боротьби за здійснення Великої Ідеї — волі і незалежности народу, Гетьман присягає „при Божій помочі так робити, аби ми з жінками і дітьми своїми і весь край наш рідний з військом преславним запорозьким ні під царем, ні під королем, ні під паном, ні під жадним ворогом нашим не гинули, лиш осталися вольними і незалежними од нині і до віку віков". Опісля відбувається в домі Гетьмана фестиваль пісні і танку, а на закінчення Гетьман, на бажання гостей, починає свою пісню „Всі покою щире прагнуть".

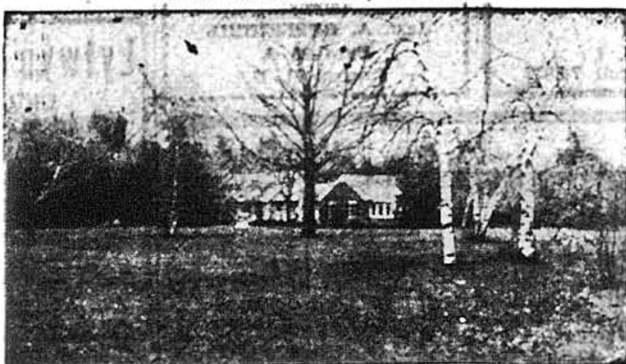
BUY U. S. SAVINGS BONDS!

Ярослава Сурмач одружилася з проф. Чарлсом Райтом Міллсом

Ню Йорк. — В неділю дня 14-го червня ц. р. в Седл Ривер, Н. Дж. відбулося вінчання Ярослави Сурмач, доньки панства Анастазії й Мирона Сурмачів, з відомим американським науковцем професором Колумбійського університету Чарлзом Райтом Міллсом. Ярослава (Славка, Ґльорія) Сурмач, належить до ґенерації родженої вже у ЗДА української молоді. Відома вона не тільки в українських, але й американських колах, як малярка і журналістка, зокрема як ілюстраторка багатьох книжкових і журнальних видань. Довгі роки співпрацювала вона тісно із Лігою Української Північної Америки, ілюструючи і редаґуючи її журнали м. ін. теж книжку „Українське мистецтво", що є одним із найкращих англомовних підручників в цій ділянці. Проф. Чарлз Райт Міллс (Charles Wright Mills) відомий в наукових колах Америки і світу соціолог і дослідник американської цивілізації. Він є автором багатьох праць із ділянки соціології м. ін. таких, як „Державна еліта" ("The Power Elite"), „Причини третьої світової війни", „Білі комірці" ("White Collar"), і виданої вже цього року у Видавництві Оксфордського Університету „Соціологічна уява" ("The Sociological Imagination"). Із своїми доповідями і лекціями виступав він на різних університетах Америки й Европи і його праці перекладені на німецьку, польську, італійську, японську й еспанську мови.

Вступайте в члени Українського Народного Союзу!

СТУДІЙНА (КАЛЕДЖОВА) ГРАМОТА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ ЗАПЕВНИТЬ ВАШИМ ДІТЯМ ВИСОКІ СТУДІЇ, А З НИМИ КРАЩЕ Й БАГАТШЕ ЖИТТЯ! НЕ ЗВОЛІКАЙТЕ ЗІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ ВАШИХ ДІТЕЙ! НЕХАЙ ВОНИ СТАНУТЬ ЮВІЛЕЙНИМИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

В справі білетів вступу на „Гомін України"

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Метрополії Ню Йорку і Ню Джерзі інформує, що білети вступу на фестиваль „Гомін України", що відбудеться в неділю, 21 червня 1959 р., в год. 2:00 по полудні, — можна набувати в українських крамницях „Арка", „Еко", „Сурма" та в канцелярії В. Цьопи в Ню Йорку і в Адміністрації „Свободи", як також кожного дня від год. 7:00 до 9:00 ввечорі в Українському Народному Домі в Ню Йорку в п. Гриця Яремчука. Секретарі Відділів УНСоюзу з Метрополії, що бажали б закупити ще відповідну кількість білетів для своїх членів, можуть їх одержати від п. Яремчука, як також йому можуть звернути нерозпродані білети.

ЩАДІТЬ У ЛЕГКИЙ СПОСІБ! КУПУЙТЕ СВОЇ БОНДИ ЧЕРЕЗ ПЕЙРОЛ СЕЙВІНҐС!

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Свято в честь Симона Петлюри в Балтиморі

Т-во Прихильників УНР в Балтіморі влаштувало 24-го травня о 5-ій год. по полудні в залі ІВКА Свято в честь Головного Отамана Симона Петлюри.

Активної допомоги в улаштуванні цього Свята уділили Т-ву о. Андрій Ілінський, парох української православної церкви, зорганізуванням Громадського Хору, проф. Лідія Шав'як — керівничка відділу УМІ — підготовкою музичних точок, майор П. Калиновський — голова Відділу Комбатантів та гурток студентів місцевих високих шкіл, Люба Купчик, Оля Осташ, Ірина Траска, Юрій Ілінський та І. Бабченко, які приймали участь у хорі. Цього дня о. парох А. Ілінський в співслуженні о. Василя Булавки відправив Панахиду, в якій організовано взяли участь члени місцевого Відділу Т-ва Комбатантів із своїм головою. Американським гимном, який відограла учениця місцевого Відділу УМІ Дарія Поліщук, започатковано Свято. Сотник Іван Тригубенко відкрив Свято вступним словом, а зарядженою промовцем однохвилинною мовчанкою всі присутні вшанували пам'ять Головного Отамана та всіх Поляглих за волю України.

Святковий реферат, про ролю Головного Отамана, як українського державного мужа найновішої доби виголосив проф. Дубровський з Вашингтону. У музично - вокальній частині програми Дарія Поліщук виступила з двома точками на піяно, а Осипа Головей з двома скрипковими точками. Відомий зі своїх виступів на терені міста Балтімор Громадський Хор під орудою о. пароха А. Ілінського дав кілька хорових точок. На програму Свята склались ще три декламації, які продеклямували Осипа Головей, Ірина Траска і Богдан Булавка.

Під час Свята містоголова Відділу УККА мгр. Анатоль Булавка подав до відома присутніх сумну вістку про смерть державного секретаря Джана Фостера Доллеса. На пропозицію доповідача зібрана на Святі Українська Громада вшанувала пам'ять великого державного мужа однохвилинною мовчанкою.

Закінчено Свято відспіванням українського національного гимну. **А. Т.**

Перт Амбой в Поклоні Героям

Українська Громада цього міста в травні місяці сходиться, щоб віддати поклін тим, які життя своє віддали за друзів своїх, за кращу долю свого народу.

Цього року таке скромне свято відбулося 24-го травня в залі Українського Народного Дому. Свято підготовляв місцевий Відділ ООЧСУ. Фронтову стіну прикрашували портрети Головного Отамана Симона Петлюри, полк. Євгена Коновальця та ген. Тараса Чупринки, як трьох символів нашої визвольної боротьби найновішої історії.

Свято почалося відспіванням американського і українського гимнів у виконанні чоловічого хору „Гомін" під диригентурою Миколи Кормелюка. Пан Володимир Гладич відкрив свято, вітаючи присутнього на залі учасника визвольних змагань старшину Січових Стрільців отця Дмитра Федасюка. Святочний реферат виголосив запрошений з Ню Йорку інженер Анатоль Гончарів. В своєму рефераті пан Гончарів обширно схарактеризував ці три постаті найвизначніших синів українського народу, які в найкритичніший момент мужньо стали на чоло змагу і провадили боротьбу до останнього дня.

Після реферату хор „Гомін" відспівав ряд пісень: Ой Морозе, Морозенку; Коли ви вмирали; Ви жертвою в бою та Засяло сонце. Виступи хору були переплітані деклямаціями, які виголосили діти місцевих громадян: Богдан Ковалюк, Юрій Мельник, збірна деклямація у виконанні Богдана Тимкова, Петра Дзюби та Степана Баралецького.

Виступ малят закінчила маленька Люба Гладич. Пан В. Гладич, який проводив Святом, подякував всім виконавцям програми і учасникам свята за те, що прийшли віддати поклін і пошану поляглим Героям в обороні своєї землі і свого народу. Свято закінчилося відспіванням пісні „Не пора".

Того ж самого дня після Богослужень о. Федасюк відправив Панахиду за поляглих Героїв у місцевій греко католицькій церкві. **Г. Т.**

Спорт

УКРАЇНЦІ У ФУТБОЛЬНОМУ ФІНАЛІ ЮНАКІВ ЗДА

Юнаки Українського Спортового Клюбу в Ню Йорку гратимуть вже цієї неділі, 21-го червня ц. р. фінальні змагання за першенство футболу ЗДА з репрезентантом заходу ЗДА командою юнаків з Шикаґо.

Досі у своєму поході по лаври чемпіона цілих ЗДА юнаки УСК-у перемогли сильних противників із Фалл Рівер, Масс., Пітсбурґу, Па. та Балтімор, Мд. Вони тепер вже числяться чемпіонами сходу ЗДА, та одним із двох кандидатів на чемпіонат ЗДА.

Вислід тих одиноких змагань за першенство ЗДА, що відбудуться в неділю на грищі Айнтрахт Овал, на Асторії, вирішить остаточно, кому припаде звання чемпіона.

ЛЮДИНА ШИРОКИХ ГОРИЗОНТІВ

(Закінчення зі стор. 2)

Наук замовляє їх в двох примірниках для себе. До низки „Анналів" належать теж такі фундаментальні праці, як „Катедра св. Софії" проф. О. Повстенка й „Українська Історіографія" проф. Дорошенка й Оглоблина.

Крім видавничої діяльности УВАН розгорнула під проводом проф. Ветухова теж незвичайно пожвавлену працю в усіх ділянках знання. Для нього не існували якісь „протеґовані" галузі науки, кожна наукова група ,а навіть кожна вибрана тема в опрацюванні дослідника-спеціяліста, могла завжди числити на повну апробату з його боку. Він засадно повтаряв нам, своїм співпрацівникам, що головною його ціллю є вивести українську науку на світову арену й змагав до цього послідовно! Інтересувався всіми ділянками знання, починаючи від своєї улюбленої спеціяльности ґенетики, а кінчаючи на економіці, літературі, мистецтві, археології та правно-державних проблемах.

Колумбійський університет у Ню Йорку, де проф. Ветухів провадив дослідчу роботу в галузі біології, делеґував його вже від довшого часу на наукові з'їзди й конґреси до різних держав Европи й на Далекий Схід. Ці зустрічі з найвизначнішими ученими світу давали йому змогу інформувати їх не лише про власні наукові осяги, але також і про українську справу.

Для докладнішої характеристики Михайла Ветухова годиться згадати, що він був здецидованим українським соборником, ідеологом державницького центру й в цілій своїй акції мав на увазі тільки добро України. Оцінював це якнайкраще президент Степан Витвицький, який ставився завжди з великою пошаною і до Української Академії Наук і до її президента проф. Ветухова. В усій діяльності Михайла Олексійовича й в його вдачі було завжди щось лицарського й щось величньо-християнського. Коли не раз його противники виступали проти нього словом чи письмом, він мав для них тільки вибачливу усмішку, а на несправедливу критику лише жест здивування.

Михайло Ветухів був глибоко віруючою людиною, у всіх творах природи бачив Божу премудрість. Сам православний, респектував усі релігійні віровизнання, з особливою пошаною ставився до католицизму. За своїм приїздом до Львова він вибрався перш усього на Святоюрську Гору, щоб поклонитися нашому великому Митрополитові Андреєві, про якого висловлювався завжди тільки з найвищою пошаною. Так само за своїм перебуванням в Італії, проф. Ветухів вступив до Ватикану, де був на авдієнції в Папи Пія XII, а відтак і в кардинала Тіссерана. В дальшій мандрівці по Европі він відвідав теж і Атон, щоб там на місці приглянутися життю в столиці православного чернецтва.

Михайло Ветухів розумів якнайглибше зміст і ціль життя. Бачив його лише в праці для найвищих ідеалів і, можна сказати, що сам винищив себе, не ощаджуючи ніколи своїх сил для добра справи. Хто бачив нашого Покійника тепер у домовині, неначе згорілого після важкої життьової мандрівки, той мусів зрозуміти, що український некрополь на Бавнд Бруку прийняв до себе лише його кволе тіло, а його дух перейшов там, де немає ні плачу, ні горя й де триває вічне життя.

Відділ УККА в Бруклині має нову Управу

16-го травня ц. р. в залі УНДому, відбулося уконституування Управи Центрального Комітету Організацій, Відділ УККА в Бруклині, вибраної на зборах організацій і платників Народного Фонду 25-го квітня 1959 р. Управу очолює заслужений громадський діяч і довголітній предсідник 158-го Відділу УНСоюзу, п. Юліян Павчак, заступником голови є п. Володимир Костик, секретарем — д-р Олександер Саноцький, скарбником пані Ярослава Зарицька, імпрезовим референтом п. Лев Рейнарович, організаційним реф. п. Йосиф Врубель, а панове Василь Бабський, Микола Кунка і Іван Макар — члени Управи. До Контрольної Комісії вибрано панів — Барабана, Оттенбрайта і О. Стефанишина, а до Громадського Суду інж. Й. Козяка, проф. М. Слюзаря і Т. Шлапака.

Намічено утворення фінансової комісії, щоб збільшити пожертви на Народний Фонд, який виконує дуже важливе завдання у допомозі нашій визвольній справі та накреслено пляни праці на найближчий час.

Хочеться вірити, що персональний склад нової Управи дає запоруку, що праця у Відділі піде жвавішим темпом. **О. С.**

Українська Літературно Мистецька Клюб — Ню Йорк 149 2nd Av.

З Літ.-Мист. Клюбу повідомляють, що в п'ятницю дня 19-го червня ц. р. в приміщенні Клюбу відбудеться доповідь Олександри Животко-Чернової на тему „Джан Фостер Доллес — біографічно-суспільний нарис". Початок о год. 8-ій веора.

Особисті прибутки в травні становили $ 376.2 більйона в річному відношенні

Вашингтон. — Секретар торгівлі Луїс Л. Стравс повідомив, що особисті прибутки в травні ц. р. зросли до рекордової суми і становили — 376,200,000,000 долярів в річному відношенні, а в квітні ц. р. вони виносили 372, 700,-000,000 долярів. Секретар торгівлі з цього приводу сказав: „Цей дуже високий рівень купівельної спроможности нашого населення творить певну основу довір'я підприємців і дає сильну надію, що число затруднених і надалі буде збільшуватися. Особисті прибутки в травні ц. р. були на 25 більйонів (в річному відношенні) більші, як в травні 1958 року. (Річне відношення дістаємо таким способом, що прибутки з одного місяця множимо через 12). Департамент торгівлі стверджує, що в продукції починається вже пожвавлення (бум), як про це свідчать числа про крайову продукцію. Кожний місяць творить нові рекорди в продукції і в прибутках.

Малік закликає припинити поширювання комунізму

Гановер, Ню Гемпшир. — Президент Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй д-р Чарлз Малік промовляв на закінченні шкільного року в Дортмутському каледжі і закликав випускників, щоб вони взяли на себе моральне зобов'язання припинити поширювання комунізму. Д-р Малік казав, що Захід в дійсності є тепер в дефензиві проти комунізму. Випускники повинні завжди мати на увазі те, що „комунізм є динамічний", і тому, казав ливанський дипломат, він має успіхи на кожному фронті. Та немає ще такого стану, щоб Захід не міг відобрати від комуністів того, що їм вдалося захопити. Д-р Малік дістав докторат права гоноріс кавза від того університету.

Наївні люди вірять в милосердя комуністів

Паризьке „Українське Слово" подає за німецької газетою таку історію: „Наталка Іванчук, живе в містечку Нікроппа у Швеції. Вона і її чоловік працюють як звичайні робітники, живуть нормальним життям вільних людей. Та в Україні має вона дві сестри, які хворі на сухоти. На сухоти хворі й діти сестер. Від багатьох років Наталка листується з сестрами, які просять її про допомогу. Вона допомагала їм чим могла, але в кого вистачить коштів на покривання митних оплат, що їх вимагає „соціялістична батьківщина"? Та чи й поможуть ліки при сухотах? Для лікування треба санаторії і відповідного харчування.

Зрозпачена Наталка роками просила візи для сестер. Шведський уряд полагодив усе потрібне, але Москва не хотіла випустити „щасливих горожан". Одного дня довідалась Наталка, що в Стокгольмі відбувається Конґрес Миру, на який прибули Ілля Еренбурґ і Михайло Шолохов. А що якби попросити їх про допомогу? Адже вони також люди? Чи зможуть вони відмовити, коли попрохати їх про допомогу в такій справі та ще й на Конґресі Миру?

Наталка склала прохання і з усіми прилогами передала Еренбурґові й Шолохову. Шолохов з жорстокою байдужністю викинув прохання до смітнички, заявивши, що „такі справи не належать до Конґресу"... До Еренбурґа Наталка Іванчук добилась особисто. Передаючи папір, вона заявила: „Ми звичайні робітники в Швеції, але живемо добре, маємо хліб і до хліба й ніхто нам нічого не забороняє. Ми могли б допомогти моїм сестрам, вилікувати їх". На ці слова І. Еренбурґ підскочив і почав вигукувати: „Це провокація!". Подерши прохання на малі шматочки він ще голосніше заверещав: „Це нечувана провокація!"

Ця подія повинна переконати всіх, що жорстокість комуністів в нічому ні змінилася, і тільки наївні люди можуть думати інакше.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во „Запорозька Січ", Відд. 388, повідомляє своїх членів, що Збори відбудуться в неділю, 21-го червня 1959 р., в год. 2-ій по пол., в УНДомі. Просимо всіх наших членів прибути на Збори, вирівняти залеглі вкладки та відібрати чеки-дивіденду. — о. О. Мицик, предс.; В. Паньків, кас.; Є. Воловняк, секр.

So. DEERFIELD, Mass. — Т-во „Галицька Січ", Відд. 207, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 21-го червня 1959 р., по Службі Божій. Порядок: вибір секретаря на місце померлого — Н. Реву. По Зборах можна відібрати чеки-дивіденду. Всіх довгуючих — проситься вирівняти алеглості. І. Олійник, голова; А. Романюк, секр.

ПАТЕРСОН, Н. Дж. — Місячні Збори Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 64, відбудуться в суботу, 20-го червня 1959 р., в год. 7:30 веч., у Вінярського. Просимо членів прибути й відібрати чеки-дивіденду. — І. Бурний, секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Місячні Збори Б-ва св. о. Миколая, Від. 106, відбудутьсу в неділю, 21-го червня 1959 р., в год. 12-ій вполудне в домі Відділів УНСоюзу при 843 N. Western Ave. Просимо членів і членкинь прибути, і по можности вирівняти свої вкладки за пів року, себто до 30-го червня 1959 р. Далі повідомляємо членів і членкинь, що у місяці липні і серпні — вкладки будемо збирати 2 рази в місяць, а саме: 12-го і 19-го липня та 16-го і 23-го серпня. — І. Лобайко, заст. предс.; Г. Дацьків, секр.; М. Попіль, кас.

РОЗШУКИ

Николай Лахман пошукує брата ГЕОРГІЯ ГАБУРУ.
Хто знав би про нього, або він сам, прошу писати на адресу:
Nick LOCKMAN
3228 Monroe Street
Omaha 7, Nebr.

Пошукую
ДМИТРА ПАНЬКІВ,
зі села Завою, народженого 1923 р., що виїхав в 1942 р. до Німеччини. Хто знав би про нього, прошу писати на адресу:
Iwan PROKOPIW
3028 W. 15th Street
Cleveland 13, Ohio, U.S.A.

Посмертна згадка

Вероніка ЗАТИРКА, довголітня членкиня Т-ва ім. Т. Шевченка, Відд. 52 в Голійок, Масс., померла 12-го червня 1959 р., на 82-му році життя. Покійна походила зі с. Тарновець, пов. Ясло, Зах. Україна. До УНСоюзу вступила 1918 року. Полишила у смутку 4 синів, Теофіля, Лева, Еміля і Вільяма, 2 доньки, Йоанну й Александру, 2 зятів, 12 внуків, 7 правнуків і дальшу Родину. Похорон відбувся 15-го червня 1959 р., з кат. церкви при участи Родини, Членів Відділу і Знайомих. — Вічна Їй Пам'ять!

Д. Хрупалик, секр.

ТАРЗАН, ч. 4,277. Запізно!

BIDDING LASSA TO SECURE HER ARMS ABOUT HIS NECK, TARZAN PROMPTLY CLIMBED OUT THE WINDOW AND DOWN TO THE STREET.

HERE HE SWIFTLY STAMPEDED ALL BUT ONE HORSE, SO THAT NO ENEMY COULD PURSUE THEM.

A CHORUS OF PROTESTS SOUNDED FROM LASSA'S WINDOW, BUT TO NO AVAIL--TARZAN AND LASSA HAD MADE GOOD THEIR ESCAPE!

Distr. by United Feature Syndicate, Inc.

Наказавши Лессі триматися руками його шиї, Тарзан зручно виліз через вікно на вулицю.

Там він швидко розігнав всіх коней, крім одного, щоб ворог не міг їх здоганяти.

Цілий хор протестів залунав із вікна Лессі, але це нічого не помогло... Тарзан і Лесса таки дійсно втекли!